

Program Wychowawczo - Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Aleksandrowie Łódzkim

Motto programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły:

„Każdy znajduje w życiu jakieś swoje Westerplatte. Jakiś wymiar zadań, które musi podjąć i wypełnić. Jakąś słuszną sprawę, o którą nie można nie walczyć. Jakiś obowiązek, powinność, od której nie można się uchylić. Nie można zdezerterować. Wreszcie jakiś porządek prawd i wartości, które trzeba utrzymać i obronić, tak jak to Westerplatte, w sobie i wokół siebie. Tak, obronić - dla siebie i dla innych.”

(Jan Paweł II, Westerplatte, 1987)

**Opracowanie:
Małgorzata Ziábka
Elżbieta Rutkowska
Magdalena Wielgus
Agnieszka Różycka-Zdobysz
Renata Kolanowska
Karolina Dzugaj
Karolina Jaworska
Anna Kamińska
Beata Wągradzka**

Podstawy prawne programu

Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r.

Deklaracja Praw Dziecka

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 48, 53, 70)

Ustawa o prawie oświatowe (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 900, 1672, 1718)

Podstawa Programowa Kształcenia Ogólnego

Statut Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w Aleksandrowie Łódzkim.

Diagnoza środowiska

Diagnoza środowiska szkolnego powstała na podstawie analizy dokumentacji szkolnej, informacji uzyskanych w trakcie wywiadów od rodziców, nauczycieli, wychowawców, obserwacji uczniów oraz ankiet przeprowadzonych w społeczności szkolnej. Ze zgromadzonej wiedzy wynika, iż najistotniejszymi obszarami wymagającymi działań korygujących są:

- podejmowanie przez uczniów zachowań ryzykownych związanych z zażywaniem substancji psychoaktywnych (alkohol, papierosy, narkotyki, dopalacze, leki), przedwczesna inicjacja seksualna oraz brak świadomości konsekwencji zdrowotnych i prawnych wynikających z podejmowania w/w działań;
- relacje rówieśnicze nacechowane szeroko rozumianą agresją fizyczną i psychiczną (cyberprzemoc, destrukcyjne grupy rówieśnicze, bójki, wymuszenia, ośmieszenia, kradzieże);
- niepowodzenia szkolne oraz nieumiejętność realizowania własnych obowiązków wobec najbliższego otoczenia;
- organizacja czasu wolnego;
- tworzenie środowiska sprzyjającego zdrowiu fizycznemu i psychicznemu.

Biorąc pod uwagę wyniki diagnozy środowiska szkolnego oraz czynniki sprzyjające tworzeniu dobrej atmosfery w szkole należy przyjąć następujące kierunki działań profilaktycznych:

Zapobieganie uzależnieniom
Przeciwdziałanie agresji i przemocy
Promowanie zdrowego stylu życia

Stawiamy na działania profilaktyczne, które mają charakter systematyczny i są spójne z działaniami wychowawczymi i edukacyjnymi, jak również na współpracę nauczycieli z rodzicami. Ważna jest również współpraca środowiska szkolnego ze środowiskiem lokalnym, w tym m.in.: poradnią psychologiczno-pedagogiczną, ośrodkiem pomocy społecznej, policją, ośrodkami do spraw uzależnień, lekarzami, psychologami, terapeutami, stowarzyszeniami, dietetykiem.

Misja i wizja szkoły

Jesteśmy szkołą, która gromadzi dzieci i młodzież w wieku od 6 do 15 lat z terenu gminy Aleksandrów Łódzki. Wychowanie rozumiemy jako wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży, wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny. Wprowadzamy naszych uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, tolerancji, miłości do ojczyzny, sprawiedliwości, wolności, uczciwości, dobra, kultury, otwartości, wzajemnego szacunku, pomocy, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji. Wskazujemy wzorce postępowania i uczymy właściwego budowania relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia. Wzmacniamy poczucie tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej.

Wyposażamy uczniów w wiadomości oraz kształtujemy umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat. Wspieramy w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji. Naszym celem jest wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej oraz kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość. W podejmowanych przez nas działaniach zachęcamy do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy. Najważniejszym celem kształcenia w szkole podstawowej jest dbałość o integralny rozwój biologiczny, poznawczy, emocjonalny, społeczny i moralny ucznia. Ważną rolę w kształceniu i wychowaniu uczniów w szkole odgrywa edukacja zdrowotna. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, a ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki. Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Wzmacniamy poczucie tożsamości narodowej, przywiązanie do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania

działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwija zainteresowanie ekologią. Zadaniem szkoły jest przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu. Szkoła prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego. Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i współpraca w grupie, w tym w środowiskach wirtualnych, udział w projektach zespołowych lub indywidualnych oraz organizacja i zarządzanie projektami. Chcemy by nasza szkoła była ważną częścią społeczności lokalnej. Podstawowym zadaniem szkoły jest zapewnienie dzieciom wszechstronnego rozwoju i poczucia bezpieczeństwa. Wyposażenie dzieci w umiejętności i wiedzę niezbędną do radzenia sobie z wyzwaniami współczesnego świata. Wychowanie opiera się na zasadach etyki i respektowaniu uniwersalnego systemu wartości świata. Nasze zamierzenia realizujemy kierując się zasadami zawartymi w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Międzynarodowym Pakcie Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencji Praw Dziecka. Dobro dzieci jest dla nas wartością nadrzędną. Obserwując szybkie tempo zmian zachodzących we współczesnym świecie a także związane z tym wyzwania nieustannie unowocześniamy technologiczno - dydaktyczną bazę naszej placówki. Uczymy dzieci prawidłowo zarządzać nowoczesnymi technologiami i zdobywać informacje. Jesteśmy kompetentni, nowoczesni, nieustannie szkolimy się i jesteśmy otwarci na współpracę z rodzicami. Wychowujemy człowieka mądrego, pełnego godności, ciekawego świata, wrażliwego na potrzeby innych dla którego najważniejszym wyznacznikiem postępowania jest dobroć, mądrość, pracowitość, kultura i czyste sumienia. Nasi uczniowie panują nad sobą, potrafią radzić sobie w sytuacjach trudnych i są wartościowymi osobami w społeczności lokalnej. Realizatorami programu są wszyscy nauczyciele i pracownicy szkoły. Program jest realizowany we współpracy z rodzicami, specjalistami z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej oraz ze współpracującymi ze szkołą instytucjami pracującymi na rzecz bezpieczeństwa i wychowania dzieci i młodzieży.

Zadania profilaktyczne szkoły

Zadaniem szkoły jest stworzenie dzieciom warunków do poznania samego siebie i swych mocnych stron oraz uczenie krytycznego patrzenia na siebie w relacjach z innymi poprzez:

- dostarczanie wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń;
- kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, rozwijanie mechanizmów samokontroli opartych na wartościach;
- kształtowanie umiejętności intrapsychicznych (dojrzewanie i kontrolowanie m. in. emocji, motywacji, procesów poznawczych, czy samooceny);
- kształtowanie umiejętności interpersonalnych – albowiem współczesny nastolatek (choć nie tylko on) coraz częściej wyłącza się z bezpośrednich kontaktów z drugim człowiekiem, do lapidarnej komunikacji wykorzystuje media elektroniczne, a realną bliskość zamienia na życie w świecie wirtualnym;
- kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, myślenia samodzielnego i twórczego;

- rozwijanie więzi z grupą społeczną – coraz częściej mamy do czynienia z przypadkami izolacji od grupy, bezwzględnej rywalizacji czy wymuszaniem na słabszych korzystnych dla siebie działań i rozwiązań (na każdym poziomie relacji); uczenie odpowiedzialności, albowiem człowiek (zwłaszcza niedojrzały) ma naturalną potrzebę posiadania praw, a nie można z nich korzystać, jeśli nie jest się osobą odpowiedzialną (czyli akceptującą skutki własnych wyborów i działań);
- rozwijanie środowiska szkolnego i rodzinnego – gdyż są to dwa podstawowe obszary, w których odbywa się rozwój i dojrzewanie uczniów, a konstruktywny rozwój może zachodzić jedynie w rozwijającym się środowisku, zaś dojrzewanie – w środowisku dojrzałym;
- kształtowanie w środowisku szkolnym norm i reguł sprzyjających zdrowemu życiu i rozwojowi oraz eliminujących możliwość wystąpienia działań destrukcyjnych – brak jednoznacznych granic uniemożliwia nabywanie kontroli własnego zachowania i rozwijanie odpowiedzialności;
- wczesne rozpoznawanie zagrożeń, diagnozowanie dysfunkcji oraz budowanie sieci wsparcia i pomocy dla osób i grup wysokiego ryzyka, ponieważ brak wczesnej i skutecznej interwencji prowadzi do rozwoju problemów;
- stosowanie różnorodności działań profilaktycznych, czyli: strategii informacyjnych, strategii edukacyjnych, strategii wczesnej interwencji, strategii działań alternatywnych, strategii zmian środowiskowych oraz strategii zmian przepisów społecznych;
- uczestnikami programu są wszyscy członkowie danej społeczności szkolnej, a więc: uczniowie, nauczyciele, rodzice, pracownicy administracyjno - techniczni szkoły, pielęgniarka szkolna;
- ocenę programu działań profilaktycznych pod kątem jego skuteczności – ewaluacja działań profilaktycznych zwiększająca ich skuteczność, osiągnięcie celów, wyników bezpośrednich i odroczonego, procesu oraz poniesionych kosztów;
- integracja programu działań profilaktycznych z innymi działaniami promującymi zdrowie – dotyczy to w szczególności działań wychowawczych, programu nauczania oraz systemu oceniania;
- skoncentrowanie programu działań profilaktycznych na całej społeczności szkolnej – w ten sposób rozwija on dojrzałą odpowiedzialność za siebie i współodpowiedzialność za środowisko społeczne, a także zapobiega procesowi stygmatyzacji i wykluczeniu społecznemu;
- długofalowe działanie programu działań profilaktycznych – tylko działania długoterminowe dają szanse korekty i kształtowania stylu życia, zaś działania akcyjne jedynie zwalniają z poczucia odpowiedzialności i prowokują działania reaktywne.

Zadania wychowawcze szkoły

W procesie kształcenia ogólnego szkoła podstawowa na każdym przedmiocie kształtuje kompetencje językowe uczniów oraz dba o wyposażenie uczniów w wiadomości i umiejętności umożliwiające komunikowanie się w języku polskim w sposób poprawny i zrozumiały. Nauczyciel zachęca do podejmowania indywidualnych prób twórczych, stwarza uczniom warunki do nabywania wiedzy i umiejętności potrzebnych do rozwiązywania problemów z wykorzystaniem metod i technik wywodzących się z informatyki, w tym logicznego i algorytmicznego myślenia, programowania, posługiwania się aplikacjami komputerowymi, wyszukiwania i wykorzystywania informacji z różnych źródeł, posługiwania się komputerem i podstawowymi urządzeniami cyfrowymi oraz stosowania tych umiejętności na zajęciach z różnych przedmiotów m.in. do pracy nad tekstem, wykonywania obliczeń, przetwarzania informacji i jej prezentacji w różnych postaciach. Nauczyciel przygotowuje ich do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych

w Internecie, krytycznej analizie informacji, bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej, w tym nawiązywania i utrzymywania opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci. Stosujemy zindywidualizowane wspomaganie rozwoju każdego ucznia, stosownie do jego potrzeb i możliwości. Uczniom z niepełnosprawnościami, w tym uczniom z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, nauczanie dostosowuje się do ich możliwości psychofizycznych oraz tempa uczenia się. Zadaniem szkoły jest kształtowanie postaw prozdrowotnych uczniów, w tym wdrożenie ich do zachowań higienicznych, bezpiecznych dla zdrowia własnego i innych osób, a ponadto ugruntowanie wiedzy z zakresu prawidłowego odżywiania się, korzyści płynących z aktywności fizycznej, a także stosowania profilaktyki. Kształcenie i wychowanie w szkole podstawowej sprzyja rozwijaniu postaw obywatelskich, patriotycznych i społecznych uczniów. Zadaniem szkoły jest wzmocnienie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, przygotowanie i zachęcanie do podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym do angażowania się w wolontariat. Szkoła dba o wychowanie dzieci i młodzieży w duchu akceptacji i szacunku dla drugiego człowieka, kształtuje postawę szacunku dla środowiska przyrodniczego, w tym upowszechnia wiedzę o zasadach zrównoważonego rozwoju, motywuje do działań na rzecz ochrony środowiska oraz rozwija zainteresowanie ekologią. Zadaniem szkoły jest przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i zawodu. Szkoła prowadzi zajęcia z zakresu doradztwa zawodowego. Duże znaczenie dla rozwoju młodego człowieka oraz jego sukcesów w dorosłym życiu ma nabywanie kompetencji społecznych takich jak komunikacja i inne ważne umiejętności interpersonalne (np. samoocena, samodyscyplina, autoprezentacja, radzenie sobie ze stresem).

Nauczyciele Szkoły Podstawowej nr 1 im. Jana Pawła II w swej pracy wychowawczej, wspierając w tym zakresie rodziców wyposażają uczniów w wiedzę i umiejętności umożliwiające im wszechstronny rozwój duchowy, moralny i etyczny. Przygotowują uczniów do życia w warunkach współczesnego świata realizując następujące **CELE WYCHOWAWCZE**:

- wprowadzanie uczniów w świat wartości, w tym ofiarności, współpracy, solidarności, altruizmu, patriotyzmu i szacunku dla tradycji, wskazywanie wzorców postępowania i budowanie relacji społecznych, sprzyjających bezpiecznemu rozwojowi ucznia (rodzina, przyjaciele);
- wzmocnienie poczucia tożsamości indywidualnej, kulturowej, narodowej, regionalnej i etnicznej;
- formowanie u uczniów poczucia godności własnej osoby i szacunku dla godności innych osób;
- rozwijanie kompetencji takich jak: kreatywność, innowacyjność i przedsiębiorczość;
- rozwijanie umiejętności krytycznego i logicznego myślenia, rozumowania, argumentowania i wnioskowania;
- ukazywanie wartości wiedzy jako podstawy do rozwoju umiejętności;
- rozbudzanie ciekawości poznawczej uczniów oraz motywacji do nauki;
- wyposażenie uczniów w taki zasób wiadomości oraz kształtowanie takich umiejętności, które pozwalają w sposób bardziej dojrzały i uporządkowany zrozumieć świat;
- wspieranie ucznia w rozpoznawaniu własnych predyspozycji i określaniu drogi dalszej edukacji;

- wszechstronny rozwój osobowy ucznia przez pogłębianie wiedzy oraz zaspokajanie i rozbudzanie jego naturalnej ciekawości poznawczej;
- kształtowanie postawy otwartej wobec świata i innych ludzi, aktywności w życiu społecznym oraz odpowiedzialności za zbiorowość;
- zachęcanie do zorganizowanego i świadomego samokształcenia opartego na umiejętności przygotowania własnego warsztatu pracy; kształcenie umiejętności kreatywnego myślenia i samodzielnego poszukiwania wiedzy;
- kształcenie postawy otwartości i tolerancji;
- kształcenie umiejętności prezentowanie twórczej postawy;
- rozwój zainteresowań i uzdolnień;
- przygotowanie do życia w zjednoczonej Europie;
- rozwijanie samodzielności i samorządności;
- wyrabianie odporności na stres;
- propagowanie zdrowego stylu życia i umiejętności interpersonalnych;
- kształcenie postaw proekologicznych.

Do najważniejszych umiejętności rozwijanych w szkole należą:

- praca w zespole i społeczna aktywność;
- aktywny udział w życiu kulturalnym szkoły, środowiska lokalnego oraz kraju;
- sprawne komunikowanie się w języku polskim oraz w językach obcych nowożytnych;
- sprawne wykorzystywanie narzędzi matematyki w życiu codziennym, a także kształcenie myślenia matematycznego;
- poszukiwanie, porządkowanie, krytyczna analiza oraz wykorzystanie informacji z różnych źródeł;
- kreatywne rozwiązywanie problemów z różnych dziedzin ze świadomym wykorzystaniem metod i narzędzi wywodzących się z informatyki, w tym programowanie;
- rozwiązywanie problemów, również z wykorzystaniem technik mediacyjnych;
- kształtowanie umiejętności społecznych: aktywne słuchanie, skuteczne komunikowanie się,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów;
- propagowanie zdrowego stylu życia;
- dbanie o bezpieczeństwo własne i innych.

Ze względu na oczekiwania rodziców i uczniów, praca wychowawcza w naszej szkole będzie obejmowała pięć nurtów tego procesu:

Wspomaganie czyli zaspokajanie potrzeb rozwojowych
Kształtowanie pożądanых cech i wartości uniwersalnych
Zapobieganie zagrożeniom czyli profilaktykę Korygowanie
deficytów rozwojowych i zaniedbań wychowawczych
Integrowanie społeczności szkolnej ze szczególnym uwzględnieniem
umiejętności wzajemnej komunikacji

Obowiązki i zadania wychowawcy klasy:

- poznanie uczniów oraz ich środowiska rodzinnego, szczególnie rodzin niewydolnych wychowawczo;
- stały kontakt z rodzicami, opiekunami dziecka poprzez rozmowy indywidualne, wywiady, konsultacje, różnorodne ankiety, itp. w celu dbałości o proces wychowawczy nad małoletnim. Zachęcanie i mobilizowanie rodziców do udziału w życiu szkoły (imprezy szkolne i środowiskowe);
- integracja zespołu klasowego poprzez wycieczki i imprezy klasowe oraz różnorodne grupowe zajęcia;
- rozwiązywanie indywidualnych i klasowych problemów uczniów poprzez rozmowy z nimi, udzielanie porad, zaoferowanie wsparcia oraz współpracę z rodziną dziecka, specjalistami i różnorodnymi instytucjami, działającymi na rzecz dobra dzieci;
- interesowanie się postępami ucznia w nauce poprzez bieżącą kontrolę, wgląd w wykaz ocen i uwag oraz stały kontakt z nauczycielami przedmiotów, specjalistami oraz rodzicami dziecka;
- kontrola frekwencji ucznia oraz badanie przyczyn opuszczania przez niego zajęć szkolnych. Weryfikacja z rodzicem usprawiedliwień ucznia;
- realizacja planu wychowawczego klasy i Programu Wychowawczo - Profilaktycznego szkoły;
- współdziałanie z nauczycielem bibliotekarzem w organizowaniu czytelnictwa uczniów;
- prowadzenie na bieżąco dokumentacji szkolnej i klasowej;
- wdrażanie do samorządności i demokracji - wybór i działalność samorządu klasowego, wypełnianie poszczególnych funkcji klasowych, itd.;
- zwracanie uwagi na wypełnianie przez uczniów ich obowiązków, a także troska o poszanowanie praw każdego ucznia;
- współdziałanie w organizowaniu poradnictwa zawodowego oraz udzielanie uczniom informacji o możliwościach dalszej nauki w celu ułatwienia im podjęcia świadomej decyzji w sprawie dalszego kształcenia;
- kształtowanie nawyków kulturalnego zachowania (zdrowotnych, ekologicznych itp.);
- troska o wychowanie moralno - społeczne uczniów zgodnie z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej, Powszechną Deklaracją Praw Człowieka, Międzynarodowym Paktem Praw Obywatelskich i Politycznych oraz Konwencją o Prawach Dziecka, poprzez:

- kształtowanie wzajemnych stosunków między uczniami na zasadach życzliwości, empatii i współdziałania;
- rozwijanie społecznej aktywności uczniów na terenie klasy, szkoły i środowiska;
- współdziałanie w kierunku kształtowania u uczniów nawyków rzetelnej pracy;
- ułatwianie uczniom właściwego organizowania i wykorzystania wolnego czasu;
- wywieranie wpływu na zachowanie się uczniów w szkole i poza nią;
- badanie przyczyn niewłaściwego zachowania się uczniów;
- podejmowanie środków zaradczych wspólnie z zespołem uczniowskim (rodzicami, nauczycielami, pedagogiem, psychologiem itd.);
- pobudzanie i poszerzanie zainteresowań uczniów poprzez motywowanie do samokształcenia, mobilizowanie do zajęć pozalekcyjnych i brania udziału w różnorodnych konkursach, olimpiadach itp.;
- opieka nad zdrowiem uczniów poprzez wdrażanie uczniom dbałości o higienę osobistą i o stan higieniczny otoczenia. Przypominanie o przestrzeganiu zasad bezpieczeństwa i higieny pracy w życiu szkolnym i poza szkołą. Kontakt z higienistką szkoły;
- szczególne wsparcie i wgląd w sytuację dziecka, posiadające orzeczenie o kształceniu specjalnym;
- we współpracy ze specjalistami, regularne wprowadzanie zajęć profilaktycznych np. odnośnie norm zachowania, skutków wszelakich uzależnień oraz umiejętnego szukania pomocy w trudnych sytuacjach itd.

Plan działań profilaktyczno-wychowawczych dla klas I-III Szkoły Podstawowej i oddziałów wychowania przedszkolnego

Zagadnienie	Cele wychowawcze	Proponowane formy realizacji
Poznajemy siebie	<ul style="list-style-type: none">• Rozwijanie zainteresowań uczniów.• Poznawanie swoich mocnych i słabych stron.• Kształtowanie właściwych postaw wobec innych.	<ul style="list-style-type: none">• Zajęcia zintegrowane.• Autoprezentacje.• Zajęcia warsztatowe.• Zajęcia pozalekcyjne rozwijające zainteresowania.• Udział w konkursach klasowych i szkolnych.• Pogadanki.

<p>Przeciwdziałamy niedostosowaniu społecznemu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc uczniom z problemami w nauce oraz sprawiającymi trudności wychowawcze. • Wzmacnianie poczucia własnej wartości i motywowanie do nauki. • Zwiększenie umiejętności wychowawczych rodziców (opiekunów) w pracy z dzieckiem zagrożonym niedostosowaniem społecznym. • Diagnoza środowiska uczniów oraz problemów rodziny. • Motywowanie rodziców (opiekunów) uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym do podejmowania działań korekcyjno – pomocowych. • Podniesienie kompetencji wychowawczych i dydaktycznych nauczycieli w zakresie dyscypliny szkolnej oraz motywowania uczniów do prawidłowego funkcjonowania zgodnego z zasadami życia społecznego. • Zapobieganie drugoroczności wśród uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z Regulaminem Ucznia – zasadami obowiązującymi uczniów w szkole oraz konsekwencjami ich nieprzestrzegania. • Wykształcenie u uczniów umiejętności prawidłowego reagowania na zachowania agresywne. • Spotkania indywidualne z wychowawcą, pedagogiem. • Udział w programach poradni psychologiczno-pedagogicznej. • Wskazanie osób wymagających wsparcia finansowego. • Rozmowy z rodzicami, współpraca z instytucjami wspierającymi rodzinę. • Szkolenia Rady Pedagogicznej podnoszące umiejętności wychowawcze. • Zapewnienie odpowiedniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej uczniom (zajęcia wyrównawcze, korekcyjno - kompensacyjne, logopedyczne i inne terapeutyczne). • Wdrażanie do organizowania pomocy koleżeńskiej.
<p>Wokół rodziny</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wzmacnianie i pogłębianie związków uczuciowych w rodzinie. • Poznawanie struktury własnej rodziny. • Kształtowanie umiejętności okazywania szacunku innym członkom rodziny. • Poznawanie i kultywowanie tradycji rodzinnych. • Wdrażanie do przestrzegania praw i obowiązków 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia zintegrowane – realizacja bloków tematycznych. • Rozmowy na temat tradycji rodzinnych, poszanowanie osób starszych. Przygotowywanie upominków, niespodzianek, uroczystości dla członków rodziny. • Pedagogizacja rodziców. • Poznawanie środowiska rodzinnego – opracowywanie, przeprowadzanie i analiza ankiet.

<p>W klasie i w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie uczniów z sylwetką patrona szkoły. • Poznanie praw i obowiązków ucznia. • Kształtowanie umiejętności współdziałania w grupie rówieśniczej. • Zachęcanie do niesienia pomocy dzieciom w klasie. • Poznanie i przestrzeganie zasad kulturalnego zachowania się w szkole. • Rozwijanie postaw tolerancyjnych. • Wdrażanie do przeciwdziałania agresji. • Zapoznanie uczniów ze sposobami konstruktywnego radzenia sobie z negatywnymi emocjami. • Wyposażenie rodziców (opiekunów) w wiedzę na temat mechanizmów powstawania agresji. • Pomoc rodzicom (opiekunom) w wypracowaniu konstruktywnych sposobów przezwycięzania trudności wychowawczych, dotyczących zachowań agresywnych. • Wyposażenie nauczycieli w wiedzę na temat mechanizmów powstawania agresji, poznanie metod pracy z dzieckiem agresywnym. • Tworzenie atmosfery zrozumienia dla trudności, jakie napotykać uczniowie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zawieranie kontraktów klasowych. • Zajęcia i zabawy integracyjne. • Realizacja bloków tematycznych. • Pogadanki i dyskusje. • Zajęcia warsztatowe. • Współpraca z pedagogiem. • Praca w małych grupach, przydzielanie zadań i ról związanych z funkcjonowaniem grupy. • Organizowanie konkursów plebiscytów. • Rozmowy indywidualne oraz tworzenie konstruktywnych sytuacji wychowawczych. • Szkolenie dla rodziców (opiekunów). Spotkania indywidualne z wychowawcą, pedagogiem. • Tematyczne zebrania z rodzicami (opiekunami) dotyczące aktualnej sytuacji wychowawczej w klasie. • Warsztaty dla nauczycieli w PPP, indywidualne konsultacje nauczycieli z pedagogiem. • Indywidualne rozmowy nauczyciela z uczniem, rodzicem. • Realizacja programu profilaktycznego „Apteczka Pierwszej Pomocy Emocjonalnej”.
-----------------------------------	--	--

<p>W klasie i w szkole</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Budowanie atmosfery zaufania i odpowiedzialności, tolerancji i szacunku, poszanowania cudzej własności. • Kształtowanie pozytywnych relacji koleżeńskich. • Podejmowanie działań mających na celu integrację uczniów - obcokrajowców ze społecznością szkolną. • Intensywna integracja zespołów klasowych, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - koncentracja na tym co łączy a nie dzieli - szanowanie siebie i wspieranie się pomimo różnic, - nauka akceptacji tego, że każdy z nas jest inny, - celebrowanie wspólnie spędzonego czasu, - kształtowanie poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy, - świadomość i rozumienie potrzeb swoich i innych, poczucia, że każdy ma prawo być w klasie i się rozwijać. • Promowanie podejmowanie przez uczniów aktywności charytatywnej. 	
-----------------------------------	---	--

Mała i wielka ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie historii miasta – jego zabytków i perspektyw rozwoju. • Wdrażanie do poszanowania symboli narodowych. • Poznawanie ważnych wydarzeń z przeszłości Polski oraz sylwetek sławnych Polaków. • Budzenie zainteresowania polskimi legendami i podaniami. • Zapoznanie z obrzędami i zwyczajami ludowymi. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wycieczki krajoznawcze, spotkania z przewodnikiem turystycznym oraz z ciekawymi ludźmi, wywiady, tworzenie przewodników, albumów, plakatów. • Organizowanie i udział w konkursach. • Poznawanie symboliki miasta i symboli narodowych. • Organizowanie wystawek i ekspozycji okolicznościowych. • Zajęcia w muzeach, skansenach. • Realizacja bloków tematycznych. • Kultywowanie obrzędów i zwyczajów. • Przygotowywanie przedstawień i apeli. • Współpraca z prasą lokalną.
Jesteśmy Europejczykami	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie symboli zjednoczonej Europy. • Rozbudzanie zainteresowania państwami Unii Europejskiej (symbole narodowe, słynne zabytki i budowle, sławni Europejczycy, tradycje i obyczaje mieszkańców). • Rozwijanie postaw tolerancyjnych dla odmienności rasowych, narodowych i kulturowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie konkursów. • Przygotowywanie wystawek, albumów, prezentacji. • Oglądanie audycji telewizyjnych, filmów. • Gromadzenie materiałów, tworzenie gazetek tematycznych, pogadanki.

<p>Zdrowo żyć</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie odpowiednich nawyków higienicznych i zdrowotnych . • Wdrażanie do rozumienia potrzeby zdrowego i racjonalnego odżywiania się. • Ukazanie znaczenia sportu i rekreacji dla zdrowego rozwoju organizmu dziecka. • Przedstawianie sposobów radzenia sobie w trudnych sytuacjach. • Kształtowanie postaw proekologicznych. • Przeciwdziałanie zaburzeniom odżywiania, samobójstwom, depresji, lekomanii oraz pomoc uczniom dotkniętym w/w problemami. • Podejmowanie działań mających na celu opiekę psychologiczną – pedagogiczną nad uczniami – obcokrajowcami uczącymi się w naszej szkole. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako największej wartości. • Kształtowanie konstruktywnego obszaru własnej osoby oraz świadomości swoich mocnych i słabych stron. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zajęcia integracyjne. • Spotkania z lekarzem, pielęgniarką, policjantem, pedagogiem, psychologiem. • Zajęcia sportowe, organizowanie zawodów, konkursów, rozgrywek międzyklasowych, • Przygotowywanie kanapek, surówek, sałatek. • Pogadanki. • Wykonywanie plakatów, prac plastycznych. • Wycieczki. • Organizowanie zbiórek surowców wtórnych, wykorzystanie na zajęciach materiałów odpadowych. • Udział uczniów w programach edukacyjnych dotyczących zdrowego odżywiania: „Ruch i zdrowe żywienie”, „Trzymaj Formę” oraz działaniach szkolnych „Mleko w szkole”, „Owoce i warzywa w szkole”. • Spotkania z wychowawcą oraz pracownikami PPP uwrażliwiające rodziców na znaczenie wspólnego spędzania czasu oraz dbania o wzajemne relacje • Organizowanie kół zainteresowań, zajęć wyrównawczych, wycieczek, wyjść do kina, teatru. • Przystąpienie do projektu „Nawigacja w każdą pogodę”. • Diagnozowanie zdolności i trudności uczniów, określanie specjalnych potrzeb, zaplanowanie i realizacja działań wspierających i włączających w życie społeczności szkolnej.
--------------------------	---	---

Bezpieczny uczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do zachowania bezpieczeństwa podczas zabaw. • Przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po szkole. • Poznanie zasad bezpiecznego poruszania się po drogach i wdrażanie do ich przestrzegania. • Wskazywanie zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu. • Promowanie prawidłowego korzystania z technologii informacyjnych. • Informowanie o społecznych i zdrowotnych skutkach uzależnień. • Zapoznanie podstawowymi zasadami udzielania pierwszej pomocy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozmowy, pogadanki. • Wycieczki. • Drama. • Stworzenie regulaminu zachowania. • Spotkania z policjantem, strażakiem. • Cykl zajęć o prawidłowym korzystaniu z technologii informatycznych. • Zajęcia praktyczne z zakresu pierwszej pomocy.
-------------------------	---	---

Plan działań profilaktyczno-wychowawczych dla klas IV – VIII Szkoły Podstawowej

Zagadnienie	Cele wychowawcze	Proponowane formy realizacji
Poznajemy siebie	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrażanie do pełnienia nowych ról w zespole klasowym oraz społeczności szkolnej. • Poznawanie swoich mocnych i słabych stron. • Wyrabianie odpowiedzialności za powierzone obowiązki. • Kształtowanie właściwych postaw wobec innych. • Ograniczenie zjawiska wagarów oraz spóźnień. • Dbanie o dyscyplinę. • Nauka postępowania wg zasady fair play oraz uczenie się kultury dopingowania. • Budowanie zdrowego obrazu siebie, akceptacja siebie. • Upowszechnienie wśród młodzieży znajomości prawa i wykształcenie nawyku poszanowania go. • Wykształcenie u uczniów umiejętności prawidłowego reagowania na negatywną presję rówieśniczą. • Wzmacnianie poczucia własnej wartości i motywowanie do samorozwoju. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wybór samorządu klasowego i szkolnego. • Przydział obowiązków klasowych. • Udział w pracach samorządu uczniowskiego. • Autoprezentacje. • Zajęcia warsztatowe. • Zajęcia pozalekcyjne rozwijające. Zainteresowania. • Udział w konkursach. • Przypomnienie regulaminu szkoły. • Godziny wychowawcze. • Zajęcia wychowania fizycznego.
Wokół rodziny	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie samego siebie, przyjęcie systemu wartości jako podstawy znalezienia własnego miejsca w rodzinie. • Zachęta do rozwijania w sobie elementów więzi duchowej. • Wdrażanie do aktywnego uczestnictwa w życiu rodzinnym, zapobieganie konfliktom, pomoc w ich rozwiązywaniu. • Umiejętność współżycia z innymi, tolerancja, wzajemny szacunek. 	<ul style="list-style-type: none"> • Proces dydaktyczno – wychowawczy. • Godziny wychowawcze. • Pogadanki. • Spotkania z rodzicami.
W klasie i w szkole	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwijanie więzi ze szkołą. • Zachęta do bycia dobrym kolegą. • Ukazywanie sposobów zespołowego rozwiązywania konfliktów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki. • Wystawy. • Uroczystości szkolne. • Pomoc koleżeńska w nauce.

	<ul style="list-style-type: none"> • Budzenie odpowiedzialności za przeżywane koleżeństwo i przyjaźń. • Poszanowanie własnego dobra i odpowiedzialności za nie. • Podejmowanie działań mających na celu integrację uczniów – obcokrajowców ze społecznością szkolną. • Intensywna integracja zespołów klasowych, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - koncentracja na tym co łączy a nie dzieli, - szanowanie siebie i wspieranie się pomimo różnic - nauka akceptacji tego, że każdy z nas jest inny, - celebrowanie wspólnie spędzonego czasu, - kształtowanie poczucia bezpieczeństwa i przynależności do grupy, - świadomość i rozumienie potrzeb swoich i innych, poczucia, że każdy ma prawo być w klasie i się rozwijać. • Promowanie podejmowanie przez uczniów aktywności charytatywnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze. • Spotkanie z pedagogiem szkolnym. • Współuczestniczenie w urządzaniu i dekoracji swojej klasy. • Dbanie o czystość i porządek, zmiana obuwia. • Integracja zespołów klasowych.
Mała i wielka ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie historii miasta i szkoły. • Jan Paweł II – patron szkoły jako wzór do naśladowania. • Troskliwy stosunek do pamiątek kultury i sztuki, historii, do narodowej twórczości. • Wyrabianie szacunku dla zasad demokracji. • Dostrzeganie potrzeb innych ludzi. • Poznawanie i pielęgnowanie tradycji narodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze. • Udział w szkolnych i miejskich uroczystościach oraz konkursach. • Spotkania z przedstawicielami władz gminy • Lekcje religii. • Wyjścia na wycieczki, do kina, muzeum, na spektakle teatralne. • Pogadanki. • Wybory do samorządów. • Samoocena. • Udział w akcjach CEO.
Jesteśmy Europejczykami	<ul style="list-style-type: none"> • Poznanie struktur organizacyjnych Unii Europejskiej. • Rozbudzanie zainteresowań państwami UE. • Kształtowanie i pogłębianie postaw tolerancji w stosunku do ludzi innych ras, kultur czy też narodów w aspekcie młodego Europejczyka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Godziny wychowawcze. • Udział w konkursach, imprezach związanych z Unią Europejską. • Pogadanki na lekcjach języka polskiego i historii.

<p>Zdrowo żyć</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie odpowiednich nawyków i przyzwyczajzeń zdrowotnych, higiena okresu dojrzewania. • Kształtowanie nawyków związanych ze zdrowym odżywianiem. • Kształtowanie sprawności i wytrzymałości fizycznej, nawyków uprawiania sportu i turystyki. • Rozumienie potrzeb psychicznych, kształtowanie umiejętności unikania zbędnych sytuacji stresowych. • Zapoznanie uczniów ze sposobami konstruktywnego radzenia sobie z negatywnymi emocjami. • Wdrażanie do współodpowiedzialności za stan środowiska naturalnego. • Budzenie szacunku dla wszystkich form życia • Uwrażliwienie na stan czystości w otoczeniu • Wykorzystanie wiedzy ekologicznej w praktyce • Dostarczanie wiedzy nt społecznych i zdrowotnych skutków uzależnień • Pomoc uczniom uzależnionym. • Przeciwdziałanie zaburzeniom odżywiania, samobójstwom, depresji, lekomanii, przedwczesnej inicjacji seksualnej oraz pomoc uczniom dotkniętym wyżej wymienionymi problemami. • Podejmowanie działań mających na celu opiekę psychologiczną – pedagogiczną nad uczniami – obcokrajowcami uczącymi się w naszej szkole. • Rozwijanie właściwej postawy wobec zdrowia i życia jako największej wartości. • Kształtowanie konstruktywnego obszaru własnej osoby oraz świadomości swoich mocnych i słabych stron. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w programach edukacyjnych dotyczących zdrowego odżywiania. • Realizacja programów profilaktycznych. • Warsztaty nt szkód wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych . • Udział w konkursach i kampaniach społecznych. • Zajęcia poruszające tematykę podejmowania odpowiedzialnych decyzji, zachowań asertywnych, radzenia sobie z presją rówieśniczą. • Uczestniczenie w akcjach promujących zdrowie fizyczne i psychiczne. • Pogadanki, filmy. • Spotkanie z przedstawicielami służby zdrowia. • Organizowanie wycieczek turystycznych. • Wdrażanie uczniów do uczestnictwa i organizacji imprez sportowych. • Udział w akcjach organizowanych na rzecz środowiska. • Lekcje przyrody, biologii. • Zbiórki surowców wtórnych. • Przystąpienie do projektu „Nawigacja w każdą pogodę”. • Diagnozowanie zdolności i trudności uczniów, określanie specjalnych potrzeb, zaplanowanie i realizacja działań wspierających i włączających w życie społeczności szkolnej.
--------------------------	---	--

Bezpieczny uczeń	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie poczucia poszanowania prawa. • Przestrzeganie zasad bezpiecznego poruszania się po szkole. • Kształtowanie współodpowiedzialności za bezpieczeństwo w szkole i poza nią. • Wyrabianie nawyków przestrzegania przepisów bezpieczeństwa na drogach publicznych. • Znajomość znaków i sygnałów drogowych. • Udzielanie pierwszej pomocy. • Wskazywanie zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu. • Promowanie prawidłowego korzystania z technologii informacyjnych. • Poznanie zagrożeń wynikających z przynależności do destruktywnych grup rówieśniczych. • Wyposażenie uczniów w wiedzę nt. społecznych i prawnych konsekwencji stosowania przemocy. • Poznanie instytucji udzielających pomocy ofiarom przemocy 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki. • Lekcje techniki, informatyki. • Organizowanie kursów na kartę rowerową. • Spotkanie z pielęgniarką szkolną. • Udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych. • Warsztaty z pracownikiem PPP. • Udział w zajęciach wychowania do życia w rodzinie • Godziny wychowawcze. • Rozmowy indywidualne. • Udział w kampanii Tydzień Bezpiecznego Internetu.
Uczeń jako twórca swojej przyszłości	<ul style="list-style-type: none"> • Rozbudzanie zainteresowań w kierunku poznawania różnych zawodów – wywoływanie refleksji nt własnej przyszłości. • Poznawanie predyspozycji do wykonywania różnych specjalności zawodowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki. • Gazetki. • Wycieczki do zakładów pracy. • Spotkania z przedstawicielami różnych zawodów. • Godziny wychowawcze.

Model absolwenta Szkoły Podstawowej Nr 1 im. Jana Pawła II

Absolwent Szkoły Podstawowej Nr 1 w Aleksandrowie Łódzkim to młody człowiek, który osiągnął dojrzałość, jest gotowy i przygotowany do podjęcia nauki w szkole średniej. Ponadto zdolny jest do uzyskiwania sukcesów w nauce, sporcie, życiu osobistym i rodzinnym. Po ukończeniu naszej szkoły uczeń zna i rozumie mocne i słabe strony swego charakteru, panuje nad swoimi emocjami oraz nieustannie pracuje nad twórczym rozwojem swojej osobowości i moralności, poszukując jednocześnie sensu życia.

Realizując ogólne zadania szkoły sprawiamy, że nasz absolwent umiejętnie rozwiązuje i łagodzi konflikty, radzi sobie z kłopotami i przeciwnościami losu oraz posiada podstawy sztuki prowadzenia debaty i negocjacji. Potrafi aktywnie słuchać, prowadzić dyskusję, zajmować stanowisko i bronić swoich poglądów i przekonań. Umiejętnie wyraża myśli na piśmie, klasyfikuje informacje, stawia hipotezy, formułuje wnioski i przemyślenia oraz w umiejętny sposób korzysta z różnych źródeł informacji. Jest kreatywny i przedsiębiorczy oraz nie obawia się innowacyjnych rozwiązań.

Po ukończeniu Szkoły Podstawowej Nr 1 w Aleksandrowie Łódzkim uczeń należycie funkcjonuje w grupie rówieśniczej w oparciu o wartości i ład moralny, zna i rozumie prawo do demokracji i negocjowania rozwiązań w podejmowaniu decyzji ważnych dla ogółu. Ma poczucie odpowiedzialności za budzenie świadomości i kształtowanie zainteresowań problemami społecznymi oraz wykształcenie postaw tolerancji dla odmiennych kultur i światopoglądów innych narodów.

Absolwent naszej szkoły to młody obywatel, który wykazuje duży szacunek dla tradycji narodowych oraz ma poczucie tożsamości patriotycznej regionu i państwa. Godnie reprezentuje swoją klasę, szkołę, rodzinę i społeczność lokalną oraz odnosi się z szacunkiem do patrona szkoły Jana Pawła II. Jest ponadto gotów nieść pomoc oraz pracować na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego, w tym także bezinteresownie angażować się w działania wolontariatu na rzecz ludzi ubogich, potrzebujących pomocy i zrozumienia.

Absolwent to człowiek, który posiada umiejętności organizacyjne. Potrafi zintegrować się z grupą i pracować społecznie, z wyrozumiałością traktuje sugestie, krytykę oraz inny punkt widzenia grupy. Odróżnia złe wzorce od prawdziwych wartości oraz dostrzega potrzebę profilaktyki społecznej i przeciwdziałania patologiom takim jak alkoholizm, narkomania, nikotynizm.

Uczeń kończący naszą szkołę dostrzega korzyści wynikające ze zdrowego stylu życia, zna i rozumie istotę aktywnego wypoczynku, posiada ugruntowaną wiedzę z zakresu prawidłowego odżywiania się, a także zachowuje zasady bezpieczeństwa dotyczące jego samego i innych, jest świadom zagrożeń występujących w środowisku i potrafi się im przeciwstawić.

Ewaluacja

Ewaluacja Programu Profilaktyki dokonywana jest poprzez: obserwację zachowań uczniów, wywiady z uczniami, rodzicami i nauczycielami, analizę ankiet przeprowadzanych wśród całej społeczności szkolnej, analizy dokumentów szkolnych. Ewaluacji dokonuje zespół pedagogów oraz zespół pomiaru.

Przewidywane efekty podjętych działań wychowawczo-profilaktycznych

W wyniku realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego szkoły:

Uczniowie:

- dostrzegają korzyści wynikające ze zdrowego stylu życia;
- uświadamiają sobie zagrożenia występujące w środowisku i potrafią się im przeciwstawić;
- identyfikują się ze społecznością szkolną;
- osiągają poziom rozwoju psychospołecznego adekwatny do ich wieku rozwojowego;
- otrzymują pomoc stosowną do swoich potrzeb;
- potrafią konstruktywnie radzić sobie z negatywnymi emocjami, dostrzec znaczenie dobrych relacji z innymi ludźmi.

Nauczyciele:

- posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki i wykorzystują ją w procesie wychowawczym;
- stanowią wzór osobowy dla uczniów.

Rodzice:

- współpracują z nauczycielami dzieląc odpowiedzialność za podejmowane działania profilaktyczne;
- stanowią wzór osobowy dla swoich dzieci.